

Jöttek, akik megmaradtak 2018.11.04.

Szerző Administrator
2018. november 05.
Utolsó frissítés 2018. november 06.

Főhajtás Barcaföldváron 2018. november 5., hétfő, KözéletÉdesapja nagyobbik testvére esett el a második világháborúban az uzoni Szigyártó Irmának, ma sem tudják, hol van eltemetve, és azért jön el minden esztendőben az egykori földvári fogolytábor utolsó tömegsírja fölött kialakított emlékkertbe az 1956. novemberi gyásznappal egybeeső ünnepi főhajtásra, hogy lerója kegyeletét nagybátyja emléke előtt, és másokat is arra biztasson, ugyanezt tegyék. A tegnap délután tartott tizenkilencedik barcaföldvári megemlékezésen egyházi és világi képviselők emlékeztettek a második világháború végén különböző fogolytáborokba hurcolt erdélyi magyarok kegyetlen sorsára. Fotó: Ferencz Csaba

A verőfényes napsütésben többen már egy órával korábban érkeztek a környékre, és meglátogatták az egykori fogolytábor helyszínén megmaradt katakombák romjait. A nem sokkal távolabbi emlékhelyen az uzoni református nőszövetség már elfoglalta a helyét. Dobri Edit lapunknak elmondta, azért fontos, hogy felidézzük a földvári fogolytáborban szenvedők emlékét, mert bármelyikünk családjának tagjait érthette volna ez a szörnyűség, és ő hálát szeretne adni azért, hogy a jó Isten az ő családját megőrizte az ilyen borzalomtól. Lay Imre brassói ötvenhatos elítélt röviden annyit mondott a Háromszéknek: ő is megélte ezeket a nyomorúságokat, embertelenségeket, mert többedmagával úgy tartották, nem hallgathatnak, a szabadságért szólniuk kell. A megemlékezésen nem volt egyedül az ötvenhatos elítéltek közül, és hagyomány szerint Bartha Mihály, az Úz-völgyi harcok utolsó háromszéki túlélője is koszorúval érkezett. Fülöp Gál László beszolgáló hídvégi református lelkész Jakab apostol levelének első részéből idézett: „Boldog ember az, aki a kísértésben kitart. Mert minekutána megpróbáltatott, elveszi az életnek koronáját, amit az Úr ígért az őt követőknek.” Elmondta, annak a közel ezer embernek az emléke előtt állunk meg, akiknek nincs egyenként egy-egy fejfája, családjuk nem tudták hazavinni holttestüket, talán itt fekszenek a közös temetőben, közös sírhantok alatt, de az emléküknél meg kell maradnia a szívekben, a lelkekben. Nemcsak a családjukban, hanem a mi szívünkben is, mert ők életüket áldozták a szabadságért, azért, hogy mi ma itt szabadon tudjunk állni és visszagondolni az ő életükre. „Elképzelni is nehéz az állapotot, amikor valaki fogolyként itt van szinte két éven át, az ő egyedüli reménye az, hátha valami változna, és hazatérhetne az ő közösségébe, és telnek a hónapok, s mindez nem adódik meg az ő számára. Erről mondja az apostol, hogy boldog az ilyen ember, aki ilyenkor, megpróbáltatás idején is kitart. Hisszük és reméljük, hogy ezek az emberek, akik az életükkel fizettek azért, mert székelyek voltak, mert magyarok voltak, azok elvették az életnek a koronáját, és ajándékképpen megkapták a mindenható Istentől azt az örök életet, ami kijárt nekik az ő szenvedésük által” – mondotta. Ungvári Barna András korábbi hídvégi, most uzoni református lekipásztor, az emlékhely kialakításának kezdeményezője Vincze Gábor Illúziók és csalódások, fejezetek a romániai magyar kisebbség II. világháború utáni történetéből című könyvéből idézte, hogy 1944 őszén a bosszúálló román hatóság részéről Marosvásárhelyen milyen megtorlások érték a magyar lakosságot, majd hagyományként a földvári fogolytáborban fogva tartott, szinte halálra éheztetett innen elhurcoltak és később megszabadultak Benkő Levente újságíró, történész által lejegyzett visszaemlékezéseiből idézett – idén a zabolai születésű, Orbaiteken nyugvó Kónya Ferencre, a későbbi református lekipásztorra és a kézdialbisi Bod Andrásra esett a választás. Elmondta, hogy Kónya Ferencét hogyan csalták törbe, azt mondták, cukorrépát szedni mennek, senki nem tudta, hogy a halálvonatra ültetik fel őket Sepsiszentgyörgyön Brassóig, ahonnan gyalog mentek tovább Botfalun keresztül Földvárra. A kézdialbisi Bod András története sem más. „Ma hazakerültünk, és három nap múlva jön egy csendő, hogy háromnapos élelemmel menjünk Dálnokba, menni kell hidat csinálni. El is mentünk, három napot ott voltunk Bitán. Akkor onnan elcsaptak, hogy jöjjünk haza. Hazajöttünk, s egy olyan három nap múlva ismét jött egy csendő, hogy holnap reggel nyolc órára legyünk Dálnokban az őrsön, mert hanem ők jönnek, s akit otthon kapnak, azt elkísérik. (….) Szeptember 10-én éreztünk Földvárra, vagy három hónapot voltunk Földváron, és karácsony nagyjében átadtak az oroszoknak.” Kézdialbisból tizenhat férfit vittek el, akik Földváron, Foc-aniban, Iginán raboskodtak. Egyesek megszöktek, többségük nem bírta ki a fogolytáborok megpróbáltatásait, csupán hárman tértek haza Albisba. „A fogolytáborokban lévő számra hatalmas lehetett a biztatás, hogy az Ursten nem fordul el tőlük, hogy átérzi a nyomorúságukat, a sok-sok veszteséget, és ezért nekünk sem szabad elveszítenünk a bizodalmat és a reményt” – mondotta Ungvári Barna András. Csibi József brassói belvárosi római katolikus plébános arról beszélt, hogy azokra az emberekre emlékezünk, akiket a korábbi istentelen hatalmak, annak kiszolgálói megaláztak, bezártak, kínoztak s végül megölték. „Az akkori és a mostani világ is veszteseknek hitte és hiszi őket, de a hívő ember, aki féli az Istent, tudja, hogy ők valójában győztesek, mert nem a gonosz, hanem az Isten oldalán álltak, és ezért példájuk erősítsen és lelkesítsen, hogy mi is a szabadság és az igazság, a szeretet és a szolgálat útját járjuk” – mondotta. Szabó Előd ürmösi unitárius lelkész szerint azért jövünk el évről évre a megemlékezésre, hogy Istent keressük, mert a hozzá való imádkozás köt össze jelenleg élőket és a fogolytáborban elhunytakat. Összeköt bennünket, hogy nekünk is vannak álmaink, sérelmeink, mi is szeretnénk és igazunkat kívülni. Varga Nándor, a Brassó megyei RMDSZ ügyvezető elnöke zárta a felszólalók sorát, mondván: legyen ez a hely a békeesség oltára. Közreműködött az ürmösi Urák János vezette dalárda, verset mondott Ungvári Rebeka, koszorúztak a vitézi rendek, a szervező Brassó megyei és hídvégi RMDSZ képviselői, a háromszéki RMDSZ képviselője, jelen lévő önkormányzati tagok, virágot helyeztek el a környékről érkezők, vargyasiak, bölöniek, uzoniak. A megemlékezés himnuszaink eléneklésével ért véget, majd a hídvégi volt kántori lakásba beköltöztetett emlékszobában szeretetvendégséggel zárult. Szerző: Fekete Réka